

ÇÖZÜMLER

1. Parçada Oscar Wilde'ın "pervasız" olduğu belirtildikten sonra kullanılan "Üslubunun düşmelerini iliklediği görülmemiştir." sözüyle, yazarın anlatımını kurallar ve sınırlamalar içinde tutmadığı, düşüncelerini çekinmeden ve özgürce dile getirdiği anlatılmaktadır. "düşmelerini iliklemek" sözü ölçülü, resmî ve kontrollü davranmayı; düşmelerini hiç iliklememek ise bu tür sınırlamalara bağlı kalmamayı simgelemektedir. Bu nedenle altı çizili söz, yazarın **edebiyat dilinde sınır tanımadığını** ifade eder. Parçada onun edebî geleneklere bağlı kaldığına, çağdaş eserlerden etkilendiğine, gündelik meseleleri ele aldığına veya farklı söyleyiş özelliklerini birleştirdiğine ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Cevap: C

2. "Kalp" sözcüğü gerçek anlamıyla kullanıldığında vücuda kan pompalayan organı, mecaz anlamıyla kullanıldığında ise sevgi ve duyguların kaynağını ifade eder. B seçeneğindeki "onun kalbini kazanmak" sözünde "kalp" mecaz anlamda kullanılmıştır ve bu sözcüğün yerine "gönül" getirildiğinde "onun gönlünü kazanmak" biçiminde aynı anlam korunur. A seçeneğinde kişinin kalbini tutarak yere yığılması, C seçeneğinde kalbin hızlı atması, D seçeneğinde kalp krizi geçirilmesi, E seçeneğinde ise kalp hastalığından söz edilmesi nedeniyle "kalp" gerçek, yani organ anlamındadır; bu cümlelerde "gönül" sözcüğü kullanılırsa anlam bozulur.

Cevap: B

3. Çıkarım; bilinen, görülen veya gözlemlenen bir durumdan hareketle başka bir sonuca ulaşmaktır. III. cümlede bir apartmanın yan duvarının çamurlu olması gözleminden yola çıkılarak yakınlarda bir inşaat bulunduğu ve çevrede çocukların yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Cümledeki "demek" sözü de çıkarım anlamını belirginleştirmektedir. I. cümlede inşaat çevresinde oluşan durum, II. cümlede çocukların yaptığı bir eylem, IV ve V. cümlelerde ise geçmişte yaşanan günlerin özellikleri anlatılmış; bu cümlelerde herhangi bir bulgudan hareketle yeni bir sonuca ulaşılmamıştır.

Cevap: C

4. I. cümlede insanların sanal ortamda dikkatli davranmamalarının internet kaynaklı büyük sorunlarla karşılaşmalarına yol açabileceği, IV. cümlede ise internet kullanımından doğabilecek tehlikelere karşı dikkatli olmayan kişilerin zor durumda kalabileceği belirtilmiştir. Her iki cümlede de **internet ortamında temkinli davranmamanın kişiyi olumsuz sonuçlarla karşı karşıya bırakabileceği** düşüncesi anlatıldığından bu cümleler anlamca birbirine en yakındır. II. cümlede bilinçsiz internet kullanımının yalan haberlerin etkisini artırması, III. cümlede internet yaygınlaştıkça sanal suç oranlarının yükselmesi, V. cümlede ise sanal tehlikelere karşı caydırıcı önlemler alınmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Cevap: A

5. I. cümlede Ayvalık'ın İstanbul'a 520, İzmir'e 156 kilometre uzaklıkta olduğu belirtilerek konum hakkında sayısal verilerden yararlanılmıştır. III. cümlede parke taşlı sokakları ve eski görünümlü evleriyle ziyaretçide başka bir zamana aitmiş izlenimi uyandırdığı anlatılmıştır. IV. cümlede ekonomisinin zeytin ve zeytinyağına dayandığı söylenerek gelir kaynakları açıklanmış, V. cümlede ise zeytinyağlı yemekleriyle ünlü olduğu belirtilerek mutfak kültüründen söz edilmiştir. II. cümlede "Akdeniz iklimi hüküm sürer." denilerek bölgenin genel iklim özelliği verilmiş, belirli bir mevsime ait hava koşullarından söz edilmemiştir. Bu nedenle II. cümleyle ilgili "Mevsim koşullarıyla ilgili bilgi verilmiştir." değerlendirmesi yanlıştır.

Cevap: B

6. Yeni" sözcüğü A seçeneğinde "misafir", B seçeneğinde "eşyalar", D seçeneğinde "elbiseler", E seçeneğinde ise "kararlar" isimlerini nitelediği için sıfat görevinde kullanılmıştır. C seçeneğindeki "İşe yeni başladılar" ifadesinde ise "yeni" sözcüğü bir ismi nitelememekte, "başladılar" fiilinin zamanını "henüz, kısa süre önce" anlamıyla belirtmektedir. Bu nedenle C seçeneğinde "yeni" sözcüğü zaman zarfı görevindedir ve diğerlerinden farklıdır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

7. C seçeneğindeki “Kameraman, kartalları yuvalarında görüntülemek istedi.” cümlesinde “kameraman” özne, “kartalları yuvalarında görüntülemek” söz grubu nesne görevindedir. “istedi” ise yüklemidir. Dolayısıyla bu cümle yalnızca özne ve yüklemden oluşmamaktadır. A seçeneğinde “alınan kararları sorgulamak”, B seçeneğinde “bu durumu belgele-riyle kanıtlamak”, E seçeneğinde “eserlerin tümü-nü müzede sergilemek” özne; bu sözlerden sonra gelen bölümler ise yüklemidir. D seçeneğinde de “bizim görevimiz” özne, “beyefendiyi kapıda karşıla-mak” yüklem görevindedir. Fiilimsi gruplarının için-deki sözcükler, cümlelerin öğeleri belirlenirken ayrıca öğelerine ayrılmaz.

Cevap: C

8. İsim tamlaması, bir ismin başka bir isimle anlam ilişkisi kurmasıyla oluşur. I. cümlede “böcek dünyası”, II. cümlede “ağustos böceğinin şarkıları”, III. cümlede “termit kraliçeleri”, V. cümlede ise “böceklerin en büyüğü” sözleri isim tamlamasıdır. IV. cümledeki “birçok böcek” ve “bir yük” sözlerinde ise isimler başka bir isimle tamlama ilişkisi kurmamıştır; bu sözler sıfat tamlaması niteliğindedir. Bu nedenle isim tamlamasının bulunmadığı cümle IV. cümledir.

Cevap: D

9. II numaralı “yanyana” sözü bir ikilemedir ve ikileme-ler ayrı yazıldığı için bu ifadenin doğru yazımı “**yan yana**” biçiminde olmalıdır. I numaralı “ayçiçeği” sözcüğü kalıplaşmış bir birleşik isim olduğundan bitişik yazılır. III numaralı “Acıktınız mı?” ifadesinde soru eki “mi” kendisinden önceki sözcükten ayrı ya-zılmıştır. IV numaralı “pek çok” ve V numaralı “deniz ürünleri” sözlerinin ayrı yazılması da doğrudur. Bu nedenle yazımı yanlış olan söz II numaralı sözdür.

Cevap: B

10. Parçada birbiri ardınca sıralanan kişi ve aileleri gösteren “babamın amcası”, “onun altında halam-lar”, “girişte babaannemler” sözlerinden sonra virgül kullanılmalıdır. “bodrumda da amcamlar” sözüyle bu sıralama ve cümle tamamlandığından IV numara-lı yere nokta getirilmelidir. Ardından yeni bir cümle “Bunun yanında...” ifadesiyle başlamaktadır. Bu cümledeki “iki kiracı aile” ile “bir de tek başına Ayla” sözleri eş görevli olduğundan V numaralı yere yine virgül konmalıdır. Dolayısıyla I, II, III ve V numaralı yerlere virgül; IV numaralı yere ise bunlardan farklı olarak nokta getirilmelidir.

Cevap: D

11. Parçanın I, II, IV ve V. cümlelerinde İspanya’nın ko-numu ve coğrafi özellikleri üzerinde durulmuştur. III. cümlede ise flamenko, boğa güreşleri, tapa barları ve Paskalya törenleri gibi kültürel unsurlardan söz edilerek parçanın konu bütünlüğünün dışına çıkıl-mıştır. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle III. cümledir.

Cevap: C

12. Parçanın genelinde süt ve süt ürünlerinin içerdiği yağ ile şişmanlık arasındaki ilişki ele alınmakta; az yağlı veya yağsız ürünlerin tercih edilmesi gerektiği anlatılmaktadır. I. cümlede doymuş yağ içeren süt ürünlerinin şişmanlıkla ilişkisi belirtilmiş, III. cümlede bu ürünlerin az yağlı ve yağsız çeşitlerinin bulundu-ğu söylenmiş, IV ve V. cümlelerde bu çeşitlerin bes-leyicilik, yağ ve kalori bakımından özellikleri açıklan-mış, VI. cümlede ise bunları tercih etmenin yararları verilmiştir. II. cümlede sütteki kalsiyumun kemik gelişimini desteklemesinden söz edilerek parçanın yağ ve kalori eksenindeki anlatımından uzaklaşıl-mıştır. Bu nedenle düşüncenin akışını bozan cümle II. cümledir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

13. C seçeneğinde farklı tamlayıcılar isteyen “algılamak” ve “önem vermek” fiilleri, aynı ögeye bağlanarak kullanılmıştır. “Algılamak” fiili belirtme hâli eki almış bir nesne ister ve “yazılarını algılıyor” şeklinde kullanılır; “önem vermek” fiili ise yönelme hâli eki almış bir yer tamlayıcısı ister ve “yazılarına önem veriyor” biçiminde kurulmalıdır. Cümlede “Yazılarını” sözü her iki fiilin ortak ögesiymiş gibi kullanıldığı için öge eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu oluşmuştur. Cümle, “Eleştirmenler, Roland Barthes’in yazılarını edebî eserler olarak algılıyor ve **bu yazılara** önem veriyor.” biçiminde düzeltilmelidir. Diğer seçeneklerde anlamı veya cümlenin kuruluşunu bozan bir kullanım bulunmamaktadır.

Cevap: C

14. Bir metin paragraflara ayrılırken konunun farklı bir yönüne geçildiği cümle belirlenir. I. cümlede *Sanat ve Kuram* adlı eser tanıtılmış, II. cümlede eserde kimlerin metinlerine yer verildiği, III. cümlede eserin hazırlanma amacı, IV. cümlede ise bu metinleri anlayabilmek için gerekli olan felsefe bilgisi açıklanmıştır. V. cümleden itibaren eserdeki resimlerin içeriği ile nesne ve yüzeylerin ayırt edici özelliklerinin tanıtılmasına geçilerek konunun farklı bir yönü ele alınmıştır. VI. cümledeki “dolayısıyla” sözü de V. cümlede anlatılanları bir sonuca bağlayarak bu iki cümlenin aynı paragrafta bulunması gerektiğini göstermektedir. Bu nedenle ikinci paragraf V. cümleyle başlamalıdır.

Cevap: D

15. Genç romancının eleştirmene “Neyi başaramadınız da eleştirmen oldunuz?” diye sorması, eleştirmenlerin bir eser meydana getiremedikleri için başkalarının eserlerini eleştirdiklerini düşündüğünü göstermektedir. Bu sözle romancı, eleştirmene “Siz benim gibi yazamadığınız için beni eleştiriyorsunuz.” demek istemiştir. Eleştirmenin kendisini sarfa benzeterek “Altın madeni işletmiyorum ama altının hasını bilirim.” biçiminde cevap vermesi de bir eleştirmenin edebî eser yazmasa bile nitelikli eseri tanıyıp değerlendirebileceğini savunduğunu göstermektedir. Diğer seçenekler, romancının “Neyi başaramadınız?” sorusuyla ortaya koyduğu küçümseyici düşüncayı doğrudan karşılamamaktadır.

Cevap: C

16. Parçada Türkiye’deki temel resim eğitiminin başlangıçtan beri Batı resim sanatı çevresinde biçimlendiği, Doğu’ya ait tarz ve üslupların yalnızca resim eğitimi veren fakülte ve yüksekokulların programlarına girebildiği belirtilmektedir. Yerli ögelere zaman zaman yer verilse de genel eğitim anlayışının Batı merkezli olmaya devam ettiği vurgulanmıştır. Bu durum, resim eğitiminde öğrenilecek içeriğin Batı sanatıyla sınırlandırıldığını; Doğu’ya ait, yerli ve geleneksel sanat anlayışlarının büyük ölçüde dışarıda bırakıldığını göstermektedir. Parçada taklitçilikten, eğitim seviyesinin yetersizliğinden veya usta sanatçı yetiştirilememesinden söz edilmemiştir.

Cevap: A

17. Parçada filmin iç içe geçmiş olaylara, duygu ve düşünceleri karmakarışık kahramanlara, yoğun ve nefes kesen bir hikâyeye sahip olduğu belirtilmiştir. Buna karşılık bütün bu karmaşık ve yoğun içerik “tertemiz bir üslupla” ve “bir masal berraklığında” anlatılmıştır. Böylece içeriğin karmaşıklığı ve yoğunluğuyla anlatımın açıklığı ve duruluğu arasında karşıtlık kurulmuştur. Parçada farklı senaryo tekniklerine başvurulduğuna, olayların gerçek yaşamdan alındığına, filmin diğerlerinden daha kapsamlı olduğuna veya yönetmenin sinema dilinin taklit edildiğine ilişkin bir bilgi yoktur.

Cevap: D

18. Parçada yazar, ilk edebî çalışmalarında öğretici bir tutum benimsediğini belirttiği için A seçeneğine; kuramsal kitaplar yazmasının kendi edebiyatçılığına da yarar sağladığını söylediği için C seçeneğine ulaşılabilir. “Çağa ayak uydurmanın edebiyat kadar edebiyata bakışı da değiştirdiği” ifadesi D seçeneğini, farklı bir alandan gelmesinin eserlerine katkıda bulunduğunu söylemesi ise E seçeneğini desteklemektedir. Ancak parçada bir yazarın eserlerinde yalnızca tek bir konuya yönelmesi gerektiğine ilişkin herhangi bir düşünce bulunmamaktadır. Aksine yazarın edebî çalışmaların yanında kuramsal kitaplar da kaleme alması, farklı alan ve konularla ilgilendiğini göstermektedir.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

19. Parçada insanların farkında olmadan yaptıkları kalamalardan karakter analizi yapılabildiği belirtildiği için bilinçsizce gerçekleştirilen davranışların anlam taşıyabileceği sonucuna ulaşılır. Küçük çocukların yazılarından hareketle karakterleri hakkında çıkarım yapılabildiği bilgisi B seçeneğini; dünyanın farklı yerlerindeki insanların benzer şekiller kullanmasının evrensel mesajlar taşıdığı düşüncesi ise D ve E seçeneklerini desteklemektedir. Ancak güzel yazı yazmakla sağlam bir karaktere sahip olmak arasında herhangi bir ilişki kurulmamıştır. Grafoloji, yazının güzel veya çirkin oluşundan çok yazının ve kalamaların kişilikle ilgili özelliklerini inceler. Bu nedenle “Güzel yazı yazan insanların karakterlerinin de sağlam olması beklenir.” yargısı parçadan çıkarılamaz.

Cevap: C

21. Parçada bedensel rahatsızlıkların egzersizlerle giderilebilmesi ile zihinsel sorunların çeşitli etkinliklerle aşılabilmesi karşılaştırılmıştır. “Böbrek taşı”, “nefes darlığı”, “hazımsızlık” ve “odaklanma sorunu” gibi belirli alanlara ait terimler kullanılmış; top oynama, ok atma, matematikle uğraşma ve polisiye roman okuma gibi pek çok örneğe yer verilmiştir. Ayrıca çeşitli etkinliklerin belirli bedensel veya zihinsel sorunların giderilmesini sağlaması anlatılarak sebep-sonuç ilişkileri kurulmuştur. Ancak parçada herhangi bir kavramın “Bu nedir?” sorusuna cevap verecek biçimde ayırt edici özellikleriyle açıklanması, yani tanımlanması söz konusu değildir. Bu nedenle parçanın anlatımıyla ilgili söylenemeyecek özellik, tanıma yer verilmesidir.

Cevap: E

20. Parçada önce bazı bedensel rahatsızlıkların top oynamak, ok atmak, yürümek ve ata binmek gibi uygun çalışmalarla giderilebileceği örneklerle anlatılmış; ardından aynı durumun insan zihni için de geçerli olduğu belirtilmiştir. Matematikle uğraşmanın odaklanmayı, hukuk davalarını incelemenin konular arasında ilişki kurmayı, polisiye roman okumanın ise ayrıntıları fark etmeyi geliştirebileceği ifade edilmiştir. Parçanın sonundaki “Zihinsel işleyiş de çeşitli yöntemlere başvurularak iyileştirilip geliştirilebilir.” cümlesi ana düşünceyi doğrudan vermektedir. Bu nedenle parçada beden gibi zihnin de farklı egzersizlerle güçlendirilebileceği anlatılmaktadır. Diğer seçenekler ya parçada bulunmayan kesin yargılar içermekte ya da anlatılanları eksik ve yanlış yansıtmaktadır.

Cevap: C

22. Parçada halk hikâyelerinin geçmişte dede ve ninele rin sohbetleri aracılığıyla yaşatıldığı belirtilerek halk kültürünün sözlü iletişim yoluyla kuşaktan kuşağa aktarıldığı anlatılmıştır. Keloğlan Masalları'nın genç nesillere tanıtılması gereken geleneksel kültür öğeleri arasında gösterilmesi, bunların önemli bir kültürel miras olduğunu ortaya koymaktadır. Kitle iletişim araçlarının aile sohbetlerini azaltması toplumun kültürel yönden değiştiğini, bu değerleri gençlere tanıtması beklenen büyüklerden söz edilmesi ise kültürün korunmasında yetişkinlere görev düştüğünü göstermektedir. Ancak parçada halk hikâyelerinin yerini özellikle “dizi filmlerin” aldığına ilişkin hiçbir bilgi verilmemiştir; yalnızca radyo, televizyon ve genel olarak teknolojinin etkisinden söz edilmiştir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

23. III. cümlede "Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, geleneksel kültür öğelerinin nesilden nesile aktarıldığı aile sohbetlerini de azalttı." denilmektedir. Bu cümlede aile sohbetlerinin azalmasının nedeni **kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması**, bu yaygınlaşmanın sonucu ise **geleneksel aile sohbetlerinin azalmasıdır**. Cümle "Aile sohbetleri neden azaldı?" sorusuna cevap verdiği için neden-sonuç ilişkisi taşımaktadır. Diğer cümlelerde geçmiş ve günümüzle ilgili durumlar veya değerlendirmeler verilmiş, bir olay açıkça başka bir olayın nedeni olarak gösterilmemiştir.

Cevap: C

24. Cümlede organ bağışının artmasına rağmen hâlâ yetersiz kaldığı belirtildiği için bağışlardaki artışın gereksinimi karşılamadığı sonucuna ulaşılır. V. cümlede yoğun bakım ünitelerindeki beyin ölümlerinin zamanında belirlenmesi ve ailelerle iletişim kurulması önerildiğinden hastanelerde yapılacak çalışmaların organ bağışını artırmada önemli olduğu anlaşılır. IV. cümlede her yıl 6-7 bin kişinin organ beklerken yaşamını yitirdiği açıkça belirtilmiştir. Beyin ölümü gerçekleşen kişilerin organlarının bağışlanmasıyla nakil sayısının artırılacağı düşünülür de bu organların başka hastalar için umut olabileceğini göstermektedir. Ancak ülkemizde organ nakli konusunda yeterli deneyime sahip uzmanların sayısı ilgili hiçbir bilgi verilmemiştir.

Cevap: C

25. I. cümlede ülkemizdeki organ bağışı miktarı bir önceki yılın miktarıyla karşılaştırılmış ve bağışın yaklaşık iki kat arttığı belirtilmiştir. II. cümlede ülkemizde kadavradan organ bağışı oranı Avrupa ve ABD ortalamasıyla, III. cümlede ise ülkemizdeki organ nakli sayısı gelişmiş ülkelerdeki sayıyla karşılaştırılmıştır. IV. cümlede her yıl organ beklerken yaşamını kaybeden kişi sayısı verilmiş, herhangi iki varlık veya durum karşılaştırılmamıştır. V. cümlede de kadavradan nakil sayısını artırmak için beyin ölümlerinin zamanında belirlenmesi ve ailelerle iletişim kurulması önerilmiş; bir karşılaştırmaya yer verilmemiştir. Bu nedenle karşılaştırma bulunmayan cümleler IV ve V'tir.

Cevap: E

26. I. cümlede organ bağışının her yıl bir önceki yıla göre yaklaşık iki kat arttığı belirtilerek bağış miktarındaki değişim açıklanmıştır. II. cümlede kadavradan organ bağışına değinilerek organ naklinde kullanılan bir yöntemden söz edilmiş, III. cümlede gelişmiş ülkelerle aramızda yaklaşık on kat fark olduğu belirtilerek yetersizlik sayısal bir veriye dayandırılmıştır. IV. cümlede her yıl 6-7 bin kişinin organ beklerken hayatını kaybetmesiyle organ nakli konusundaki olumsuz bir durum dile getirilmiştir. V. cümlede ise yapılan nakillerin başarıyla sonuçlanması için alınacak önlemler değil, **kadavradan yapılan nakillerin sayısını artırmak** amacıyla beyin ölümlerinin zamanında belirlenmesi ve ailelerle iletişim kurulması anlatılmıştır. Bu nedenle V. cümleyle ilgili değerlendirme yanlıştır.

Cevap: E

27. Nöbet günleri → P, S, Ç

P	S	Ç
Ege	Ceren	Ayşe
P	S	Ç
Fatih	Deniz	Burak

(Fatih ile Ayşe yer değiştirebilir.)

Fatih, Burak'ın nöbetleri çarşamba günü olabilir.

Cevap: C

28. Verilere göre durum şöyledir:

P	S	Ç
Ege	Ceren	Ayşe
P	S	Ç
Fatih	Deniz	Burak

Bu tabloya göre Ayşe ile Fatih yer değiştirebilir. Bu duruma göre A, C, D, E şıkları her zaman doğru olmaz. "Deniz'in nöbeti ikinci haftadadır." Bu ifade doğrudur.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

29.

P	S	Ç
Ege	Ceren	Ayşe
Fatih	Deniz	Burak

Tablo bu şekilde olur. 2. hafta ilk nöbeti Burak değil Fatih tutar.

Cevap: E

30. Nöbet listesi 2. şekilde olur.

1. durum:

P	S	Ç
Ege	Ceren	Ayşe
P	S	Ç
Fatih	Deniz	Burak

2. durum:

P	S	Ç
Ege	Ceren	Fatih
P	S	Ç
Ayşe	Deniz	Burak

Bu iki yerleştirmeye göre Burak ile Ege farklı haftalarda nöbet tutar.

Cevap: E

31.

$$\frac{18}{12} - \frac{16}{12} + \frac{3}{12}$$

$$\frac{24}{12} - \frac{4}{12} + \frac{15}{12}$$

$$\frac{5}{12} = \frac{5}{12} \cdot \frac{12}{35} = \frac{1}{7} \text{ olur.}$$

Cevap: C

32.

$$\frac{0,1}{0,04} - \frac{0,2}{0,16}$$

$$= \frac{10}{4} - \frac{20}{16}$$

$$= \frac{10}{4} - \frac{5}{4} = \frac{5}{4} = 1,25 \text{ olur.}$$

Cevap: A

33.

$$\frac{3 \cdot 2^9 + 3 \cdot 2^6}{2^6 \cdot 3^3} = \frac{2^6 \cdot (24 + 3)}{2^6 \cdot 27} = 1 \text{ olur.}$$

Cevap: D

34.

$$(6\sqrt{2} + 3\sqrt{5} - 2\sqrt{2}) \cdot (3\sqrt{5} + 3\sqrt{2} - 7\sqrt{2})$$

$$(4\sqrt{2} + 3\sqrt{5}) \cdot (3\sqrt{5} - 4\sqrt{2})$$

$$= (3\sqrt{5})^2 - (4\sqrt{2})^2 = 45 - 32 = 13 \text{ olur.}$$

Cevap: C

35.

$$8^{x-1} \cdot (1+8) = 18$$

$$8^{x-1} = \frac{18}{9} = 2$$

$$2^{3x-3} = 2^1$$

$$3x - 3 = 1$$

$$3x = 4$$

$$27^x = 3^{3x} = 3^4 = 81 \text{ olur.}$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

$$36. \quad y = \frac{2x+11}{x+1} = \frac{2(x+1)+9}{x+1}$$

$$= 2 + \frac{9}{\frac{x+1}{3,9}}$$

$$2 + \frac{9}{3} = 5, \quad 2 + \frac{9}{9} = 3$$

$$5 + 3 = 8 \text{ olur.}$$

Cevap: B

$$37. \quad \frac{a(a^2-b^2)}{a(b^3-a^3)} \cdot \frac{a^2+ab+b^2}{a}$$

$$\frac{(a-b) \cdot (a+b) \cdot (a^2+ab+b^2)}{a \cdot (b-a) \cdot (b^2+a \cdot b + a^2)}$$

$$= \frac{-a-b}{a} = -1 - \frac{b}{a} \text{ olur.}$$

Cevap: E

$$38. \quad 4(a^2-b^2)-12=3(a^2-b^2)+9$$

$$\Rightarrow a^2-b^2=21$$

$$a-b=3$$

$$+ \quad a+b=7$$

$$2a=10, \quad \boxed{a=5}, \quad \boxed{b=2}$$

$$\Rightarrow a+b=7 \text{ olur.}$$

Cevap: B

$$39. \quad x < 3 \text{ için} \quad -x + 3 + 5 - x = 2$$

$$-2x = -6$$

$$x = 3$$

$$3 < x < 5 \text{ için} \quad x - 3 + 5 - x = 2$$

$$2 = 2 \text{ (doğru)}$$

$$x > 5 \text{ için} \quad x - 3 - 5 + x = 2$$

$$2x = 10$$

$$x = 5$$

$$\text{Ç.K} = [3, 5]$$

$$3 + 4 + 5 = 12 \text{ olur.}$$

Cevap: D

$$40. \quad \text{İçinde 2, 4, 6 olmamalı.}$$

$$\text{Geriye 3 eleman kalır.}$$

$$\text{Alt küme sayısı} = 2^3 = 8 \text{ olur.}$$

Cevap: C

$$41. \quad x=1 \text{ için} \quad f(2) - f(0) = 5$$

$$x=-1 \text{ için} \quad + \quad f(0) - f(-2) = 1$$

$$f(2) - f(-2) = 6 \text{ olur.}$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

42. $(k + 1) \cdot 3^2 - 1 = 20$

$$9(k + 1) = 21$$

$$9k = 12$$

$$k = \frac{12}{9} = \frac{4}{3} \text{ olur.}$$

Cevap: A

43. 9 ile 4'ün ortak böleni 1 olduğu için iki EBOB'u da 1 alırsak;

$a \rightarrow 1, 5, 7, 11, 13$ olabilir.

$$1 + 5 + 7 + 11 + 13 = 37 \text{ olur.}$$

Cevap: A

44. $y = -2, x = 1$ aldığımızda

I) $y < 0$ doğru olur.

II) $1 < 4$ doğru olur.

III) $1 - (-2) = 3 < -1$ yanlış olur.

Cevap: C

45.

Badem	Ceviz
$\frac{250 - x}{x}$	$\frac{x}{x}$

$$\frac{x \cdot 16}{100} + \frac{(250 - x) \cdot 12}{100} = 32$$

$$4x + 3000 = 3200$$

$$4x = 200$$

$$x = 50$$

$$\Rightarrow 200 - 50 = 150 \text{ olur.}$$

Cevap: D

46. 2'şer tane alsın. $\rightarrow 100$ TL

$$60 \cdot \frac{140}{100} + 40 \cdot \frac{70}{100}$$

$$84 + 28 = 112$$

$$112 - 100 = 12 \text{ olur.}$$

Cevap: C

47. Arda 22 TL fazla ödemiş.

Buse 30 TL fazla ödemiş.

$$1 \text{ kişi } \frac{22 + 30}{2} = 26 \text{ TL ödemeli.}$$

$$\text{Arda } 22 + 26 = 48 \text{ TL öder.}$$

Cevap: A

48. $x, x + 1, x + 2, x + 3, x + 4, x + 5, x + 6, x + 7, x + 8$

ortanca

$$8x + 32 = 72$$

$$8x = 40$$

$$x = 5 \text{ olur.}$$

Cevap: B

49. $0,5 \cdot 2 = 1$ litre

$$A \rightarrow 3 \text{ sn'de } 1 \text{ litre}$$

$$1 \cdot 3 = 3 \text{ litre}$$

$$B \rightarrow 10 \text{ sn'de } 3 \text{ litre}$$

$$20 + 18 = 38 \text{ litre}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

50.

$\frac{\text{Dişi}}{x}$	$\frac{\text{Erkek}}{45}$
$x + \frac{x+45}{4} = 15$	
$5x + 45 = 180$	
$5x = 135$	
$x = 27$	
Getirilen $\frac{27+45}{4} = 18$ tane	

Cevap: C

51. Yol x metre olsun.

Hızlı	$x - 1000$	x
Yavaş	$x - 3000$	$x - 2250$

Aralarında doğru orantı vardır.

$$\frac{x - 1000}{x - 3000} = \frac{x}{x - 2250}$$

$$x^2 - 3000x = x^2 - 3250x + 2250000$$

$$250x = 2250000$$

$$x = 9000 \text{ olur.}$$

Cevap: D

52.

$\frac{\text{Kenan}}{x}$	$\frac{\text{Baba}}{x + a}$
$x + a$	$x + 2a$

$$2x + a = 81$$

$$x + a = \frac{2x + 4a}{3} \Rightarrow 3x + 3a = 2x + 4a$$

$$x = a$$

$$2x + x = 81 \Rightarrow x = 27 \text{ olur.}$$

Cevap: C

53.

$\frac{1}{11 - x}$	$\frac{2}{x}$	$\frac{3}{11 - x}$	$\frac{4}{x}$	$\frac{5}{11 - x}$
--------------------	---------------	--------------------	---------------	--------------------

$$11 + 11 + 11 - x = 28$$

$$x = 5 \text{ olur.}$$

Cevap: B

54. 1 → 6 durum (A, Kırmızı)

2 → 2 durum (B, Mavi)

3 → 1 durum (A, Beyaz)

4 → 1 durum (B, Kırmızı)

5 → 1 durum (A, Mavi)

6 → 1 durum (B, Beyaz)

$$6 \cdot 2 = 12 \text{ olur.}$$

Cevap: B

$$55. \text{ SS} \rightarrow \frac{3}{6} \cdot \frac{3}{6}$$

$$\text{MS} \rightarrow \frac{3}{6} \cdot \frac{4}{6}$$

$$\text{P} = \frac{12+9}{36} = \frac{21}{36} = \frac{7}{12} \text{ olur.}$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

56. Tüm Durumlar:

19.19	20.10	} 17 tane
19.33	20.20	
20.01	20.30	
20.02	20.40	
20.03	20.50	
20.04	20.00	
20.05		
20.06		
20.07		
20.08		
20.09		

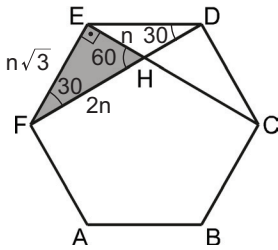
Cevap: D

57. Tüm Durumlar:

14.22	} 5 tane
14.41	
15.51	
16.23	
16.32	

Cevap: D

58.

$$\frac{n \cdot n\sqrt{3}}{2} = 3$$

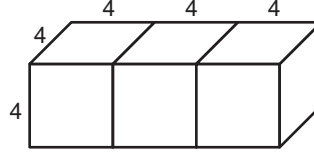
$$n^2 = 2\sqrt{3}$$

$$\text{Alan} = 6 \cdot \frac{(n\sqrt{3})^2 \cdot \sqrt{3}}{4} = \frac{6}{4} \cdot \frac{3\sqrt{3} \cdot 2\sqrt{3}}{1}$$

$$= \frac{6 \cdot 6 \cdot 3}{4} = 27 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

Cevap: C

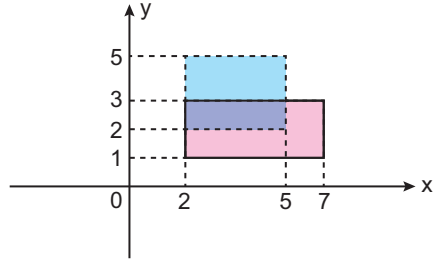
59.

$$\text{Prizmanın Hacmi} = 4^3 \cdot 3 = 64 \cdot 3 = 192 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

Cevap: D

60.

$$\text{Ana kesitin alanı} = 3 \cdot 1 = 3 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

1. 562'de Bayan Han tarafından Orta Avrupa'da kurulan, 805'te Franklar tarafından yıkılan ve İstanbul'u Sasaniler ile birlikte tarihte iki kez kuşatan Türk devleti Avarlar olduğundan doğru yanıt C seçeneğidir; seçeneklerde yer alan Hazar Devleti Kafkasya ve Karadeniz'in kuzeyinde, Bulgarlar Karadeniz'in kuzeyi ile Balkanlar'da, Türgeşler Orta Asya'da varlık göstermiş, Avrupa Hun Devleti ise Attila döneminde altın çağını yaşamış ancak İstanbul'u kuşatmamıştır.

Cevap: C

2. Türk-İslam bilginlerinden İbni Rüşd felsefe, tıp, astronomi ve fıkıh alanlarında eserler vermiş olup coğrafya alanındaki çalışmalarıyla öne çıkan bir isim olmadığından verilen eşleştirme yanlıştır; diğer seçeneklerde yer alan Farabi müzik, felsefe ve fizik alanlarında, Gazali felsefe, fıkıh ve ilahiyat alanlarında, İbni Fadlan diplomatik elçilik görevi ve seyahatnamesiyle coğrafya ve diplomasi alanlarında, İbni Sina ise tıp ve felsefe alanlarında öncü çalışmalar yapmış bilginlerdir.

Cevap: C

3. Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Farsça kaleme aldığı "El-Evâmirü'l-Alâiyye" adlı eseriyle dönemin en temel tarih yazarı kabul edilen isim İbni Bibi'dir; seçeneklerdeki Yunus Emre tasavvufi halk şiirinin, Âşık Paşa "Garibnâme" eseriyle Türkçe mesnevi yazıcılığının, Gülşehri "Mantiku't-Tayr" uyarlamasıyla tasavvuf edebiyatının, Hoca Dehhani ise divan şiirinin temsilcilerindendir ve bu isimler tarih kitabı yazarı değildir.

Cevap: A

4. Osmanlı lonca teşkilatında bir çırağın ustanın yanında yetişip mesleki yeterliliğe ulaştığını ve iş yapma ehliyeti kazandığını gösteren belge icazet (icazetname) belgesidir; diğer seçeneklerdeki hüccet kadıların verdiği mahkeme belgesini, ferman padişahın yazılı emrini, senet borç ve mülkiyet akitlerini ifade ederken, sertifika ise Osmanlı lonca yapısına değil modern döneme ait bir terimdir.

Cevap: C

5. Yeniçeri Ocağı'nın bozulması, cülus bahşişi ödemelerinde yaşanan aksaklıklar ve saray kadınlarının merkez askerlerini kışkırtması doğrudan başkentte kapıkulu askerleri tarafından çıkarılan İstanbul (Merkez) İsyanları'na yol açmıştır; seçeneklerdeki Celali isyanları Anadolu'da vergi ve tımar sisteminin bozulmasıyla halk tarafından çıkarılmış, eyalet isyanları merkezden uzak yerel yöneticilerce başlatılmış, azınlık isyanları 19. yüzyılda milliyetçilik akımıyla ortaya çıkmış, taht kavgaları ise şehzadeler veya hanedan üyeleri arasında yaşanmıştır.

Cevap: A

6. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren Osmanlı Devleti'ndeki bozulmaları gidermek amacıyla risale ve layihalar kaleme alan yazarlardan Koçi Bey, Katip Çelebi, Hasan Kâfi el-Akhisari ve Gelibolulu Mustafa Âli ıslahat düşüncesi doğrultusunda nasihatname türünde eserler vermişken, Hoca Sadeddin Efendi (Tâcüt-Tevârih müellifi) resmî tarih yazıcılığı (vakânüvislik öncesi kronik) yapmış bir tarihçi ve şeyhülislam olup doğrudan bu ıslahat/Risale geleneğinin temsilcilerinden biri değildir.

Cevap: C

7. Meşrutiyet'in ilanını ve anayasal düzene geçiş savunan Genç Osmanlılar cemiyetinin önde gelen isimleri Namık Kemal, Şinasi, Ziya Paşa ve Ali Suavi iken; Tanzimat döneminin muhafazakâr devlet adamı, hukukçu ve tarihçisi olan Ahmet Cevdet Paşa (Mecelle yazarı) bu grupta yer almamıştır.

Cevap: A

8. Osmanlı Devleti'nin ilk Türk kadın romancısı ve yazarı kabul edilen, Hanımlara Mahsus Gazete bünyesinde kadın haklarını savunan ve Muhadarat gibi eserleriyle tanınan isim Fatma Aliye Hanım'dır; seçeneklerdeki Halide Edip Milli Mücadele dönemi romanlarıyla, Emine Semiye Fatma Aliye'nin kardeşi ve hak arayışçısı bir aktivist olmakla birlikte ilk yazar unvanına sahip değildir, Fatma Müzehher ile Fatma Kevser ise bu bağlamdaki öncü isimler değildir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

9. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında Kanun-ı Esasi'nin ilanı ve Meclis-i Mebusan'ın açılmasıyla anayasal-ığa ve parlamentolu sisteme (I. Meşrutiyet) geçiş II. Abdülhamit döneminde gerçekleşmiştir; seçeneklerdeki III. Selim ve II. Mahmut kapsamlı ıslahatlar yapmış, Abdülmecit Tanzimat ve Islahat fermanlarını ilan etmiş, Abdülaziz ise anayasal düzene geçmeden tahttan indirilmiştir.

Cevap: A

10. Türk modernleşme tarihinde radikal ve programlı yenileşme hareketini (Nizam-ı Cedid) devlet adamları ile uzmanların hazırladığı raporlar (layihalar) doğrultusunda ilk kez geniş bir çerçevede yürüten Osmanlı padişahı III. Selim'dir; III. Ahmet Lale Devri ıslahatlarını başlatmış, II. Mahmut merkezi otoriteyi güçlendiren kurumsal reformlar yapmış, Abdülmecit hukuki ve idari fermanlar yayımlamış, II. Abdülhamit ise meşrutiyet ve maarif hamleleriyle öne çıkmıştır.

Cevap: A

11. Osmanlı modernleşmesinin en önemli figürlerinden biri olan Mithat Paşa, Tuna ve Suriye gibi kritik bölgelerde valilik yapmış, Şura-yı Devlet başkanlığı ve sadrazamlık görevlerinde bulunmuş, en önemlisi de ilk Türk anayasası olan Kanun-i Esasi'yi hazırlayan komisyona başkanlık ederek Meşrutiyet'in ilanında başrolü oynamıştır. Diğer seçeneklerdeki isimler ise şunlardır: Sait Paşa, II. Abdülhamit döneminin uzun süre görev yapan ünlü sadrazamlarındandır; Ahmet Vefik Paşa, Türk tiyatrosunun öncüsü, sözlük yazarı ve ilk meclis başkanıdır; Ahmet Cevdet Paşa, ünlü hukukçu, tarihçi ve Osmanlı medeni kanunu Mecelle'nin mimarıdır; Mustafa Reşit Paşa ise 1839'da Tanzimat Fermanı'nı hazırlayıp ilan eden diplomattır.

Cevap: B

12. XIX. ve XX. yüzyıl Osmanlı fikir akımları değerlendirildiğinde Abdullah Cevdet Batıcılık akımının en hararetli savunucularından biri olduğu için A seçeneğindeki eşleştirme doğrudur; Ziya Gökalp İslamcılık veya Osmanlıcılık değil Türkçülüğün teorisini, Ziya Paşa Türkçülük değil Genç Osmanlılar bünyesinde Osmanlıcılık taraftarı, Ömer Seyfettin Türkçülük akımının edebî temsilcilerinden biri ve Yusuf Akçura ise Batıcılık değil "Üç Tarz-ı Siyaset" eseriyle Türkçülük akımının önde gelen kuramcılarındandır.

Cevap: A

13. Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin İtalya'nın işgaline müdahale edemediği bölgeye gönüllü subay olarak gizlice geçerken takma isim kullanmış ve "Gazeteci Şerif" kimliğiyle Trablusgarp Savaşı'na katılarak Derne ve Tobruk'ta yerli halkı örgütlemiştir; I. ve II. Balkan Savaşları, Çanakkale Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'ndaki II. İnönü Muharebesi süreçlerinde bu takma isim kullanılmamıştır.

Cevap: A

14. Mustafa Kemal sırasıyla Mahalle Mektebi, Şemsi Efendi Mektebi, Selânik Mülkiye Rüştiyesi, Selânik Askerî Rüştiyesi, Manastır Askerî İdadisi, Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde öğrenim görmüştür; seçeneklerde yer alan Kuleli Askerî İdadisi ise İstanbul'da bulunan başka bir askerî lise olup Mustafa Kemal bu okulda öğrenim görmemiştir.

Cevap: D

15. Mustafa Kemal, 22 Haziran 1919'da Amasya Genelgesi'ni yayımladıktan sonra İstanbul Hükûmeti ve İngilizlerin baskısıyla görevinden alınmak istenmesi üzerine, Erzurum Kongresi öncesinde 8-9 Temmuz 1919 gecesi askerlik mesleğinden ve Dokuzuncu Ordu Müfettişliği görevinden resmi olarak istifa etmiştir; bu tarihsel sıralama doğrultusunda istifa kararı Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasından hemen sonra gerçekleşmiş, Temsilciler Kurulu'nun Ankara'ya gelmesi, Sivas Kongresi, Misakımillî ve Amasya Görüşmeleri ise bu istifadan sonraki süreçlerde yaşanmıştır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

16. İtilaf Devletleri'nin 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etmesinde Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misakımillî'nin kabul edilmesi, Maraş ve Urfa'daki halk direnişlerinin Fransızları sıkıştırması ve Batı Cephesi'nde Yunanlara karşı direnişin güçlenmesi etkili olmuştur; buna karşın Ankara'da TBMM'nin açılması bu işgalin bir sebebi değil, Aksine İstanbul'un resmen işgal edilip Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine ortaya çıkan zorunlu bir sonuçtur.

Cevap: A

17. 1921 Anayasası'nda (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu) yer alan "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" maddesi, millî iradeyi ve halk egemenliğini esas alarak monarşi ve meşrutiyet rejiminin kişisel egemenlik anlayışını reddettiği için cumhuriyet yönetimine geçileceğinin en açık işaretidir; yürütme ve yasamanın mecliste toplanması (meclis hükûmeti sistemi), antlaşma yapma yetkisinin TBMM'de olması, meclis başkanının hükûmet başkanı sayılması ve seçimlerin iki yılda bir yapılması ise rejim türünden ziyade yönetim organlarının çalışma usullerini düzenleyen hükümlerdir.

Cevap: A

18. 1922-1923 yıllarında toplanan Lozan Barış Konferansı'na Amerika Birleşik Devletleri (ABD) doğrudan taraf veya imzalayan taraf olarak değil, gözlemci statüsünde katılmıştır; seçeneklerdeki Yunanistan ve Japonya konferansa tüm görüşmeler dâhil ana taraf/müttefik devlet olarak katılmış, Sovyet Rusya ile Bulgaristan ise yalnızca Boğazlar rejimiyle ilgili oturlara davet edilmiştir (Almanya ise konferans- ta yer almamıştır).

Cevap: A

19. 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen Halifeliğin kaldırılması Kanunu ile laikleşme yolunda çok kritik bir adım atılmış, aynı gün çıkarılan kanun madde- siyle Osmanlı hanedanı mensuplarının tamamının yurt dışına çıkarılması kararlaştırılmıştır; diğer se- çeneklerden Teşkilat-ı Esasiye Kanunu 1921 Ana- yasası'dır, Cumhuriyet'in ilanı yönetim şeklini belir- lemiş, Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması din ve devlet işlerini ayırmış, Tevhid-i Tedrisat Kanunu ise eğitimi millîleştirip birleştirmiştir ancak Osmanlı hanedanının sürgün kararı doğrudan Halifeliğin kal- dırılmasıyla düzenlenmiştir.

Cevap: A

20. 17 Şubat 1926'da kabul edilen Türk Medeni Kanunu ile azınlıkların hukuki statüleri ve aile hukuku tek bir çatı altında toplanmış, Fener Rum Patrikhanesi'nin ve diğer dinî kurumların nikâh, boşanma, miras gibi hukuki yetkileri ellerinden alınarak patrikhane sade- ce dinî bir kurum haline getirilmiş ve faaliyet alanı daraltılmıştır; TBMM, Millî Eğitim Bakanlığı, İstiklal Mahkemeleri ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riya- seti'nin faaliyet yetkilerinin Medeni Kanun ile bu şe- kilde daraltılması söz konusu değildir.

Cevap: C

21. Mustafa Kemal'in Millî Mücadele boyunca millî ira- deyi, kongre delegelerini ve halkın seçtiği meclis temsilcilerini esas alarak hareket etmesi, egemen- liğin kaynağını doğrudan halka dayandıran Demok- rasi anlayışına işaret etmektedir; seçeneklerdeki oligarşi küçük bir grubun veya sınıfın yönetimini, monarşi tek bir kişinin mutlak hakimiyetini, teokrasi dinî kurallarla yönetimi, meşrutiyet ise hükümdarın yanında meclisin bulunduğu yarı monarşik düzeni ifade ettiği için halk iradesini temel alan anlayışla uyumsuzdur.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

22. Atatürk'ün "Türk ulusunu son yüzyıllarda geri bırakmış olan kurumları değiştirerek yerlerine ulusun en yüksek medeni gereksinmelere göre ilerlemesini sağlayacak yeni kurumları koymuş olmaktadır" sözü, eskiyen kurumların dinamik biçimde yenilenip çağdaşlaştırılmasını hedeflediği için doğrudan İnkılapçılık ilkesi ile ilgilidir; Cumhuriyetçilik millî egemenliği, Milliyetçilik millî kimliği, Halkçılık eşitlik ve kamu yararını, Devletçilik ise ekonomik kalkınma modelini esas alır.

Cevap: A

23. 1926 yılında Türk gemisi Bozkurt ile Fransız gemisi Lotus'un Ege'de çarpışması sonucu çıkan hukuki anlaşmazlık Lahey Sürekli Adalet Divanı'na taşınmış ve Mahmut Esat (Bozkurt) Bey'in başarılı savunmasıyla Türkiye lehine sonuçlanmıştır; seçeneklerdeki Etabli sorunu ve Musul sorunu Milletler Cemiyeti gündemine gelip Türkiye ile doğrudan ikili anlaşmalarla veya kararlarla çözülmüş, Kıbrıs ve Adalar sorunları ise bu dönemde Lahey Adalet Divanı'nda Türkiye lehine sonuçlanan bu nitelikte davalar değildir.

Cevap: A

24. 1921 Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'nın 9. maddesine göre Süleyman Şah'ın mezarının bulunduğu Caber Kalesi Türk toprağı sayılmış olup bu bölge Suriye sınırları içerisinde yer almaktadır; seçeneklerde yer alan İran, Irak, Azerbaycan ve Gürcistan ise Caber Kalesi'nin konumlandığı coğrafyada bulunmamaktadır.

Cevap: A

25. 1921 yılında imzalanan Türk-Afgan Dostluk Antlaşması, Millî Mücadele döneminde TBMM'nin Doğu politikasındaki diplomatik başarısı olup II. Dünya Savaşı'na giden süreçteki (1930'lu yıllar) ittifak veya antlaşmalardan biri değildir; buna karşın Balkan Antantı (1934), Sadabat Paktı (1937), Montrö Boğazlar Sözleşmesi (1936) ve Türk-İngiliz Akdeniz İttifakı (1936) yaklaşan II. Dünya Savaşı tehdidine karşı Türkiye'nin güvenliğini sağlamak amacıyla bu süreçte gerçekleştirildiği diplomatik hamlelerdir.

Cevap: B

26. Ankara Üniversitesi 1946 yılında, yani İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanlığı döneminde (CHP iktidarı) kurulmuş olup 1950-1960 yılları arasını kapsayan Demokrat Parti dönemi olaylarından biri değildir; seçeneklerde yer alan Atatürk'ü Koruma Kanunu'nun kabul edilmesi (1951), Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (TÜRK-İŞ) kurulması (1952), Tahkikat Komisyonu'nun kurulması (1960) ve Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu'nun çıkarılması (1954) ise doğrudan Demokrat Parti iktidarı döneminde gerçekleşmiştir.

Cevap: A

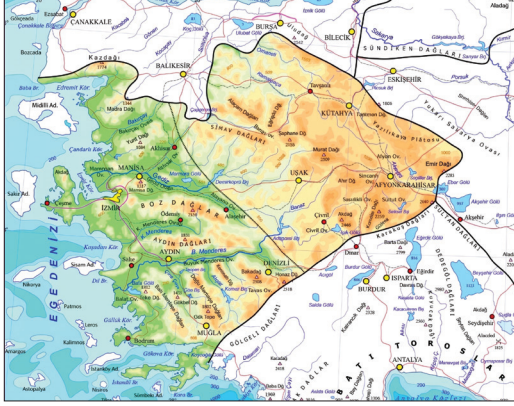
27. 1996'da Şanghay Beşlisi olarak kurulan ve 2001'de Özbekistan'ın katılımıyla Şanghay İşbirliği Örgütü adını alan yapının kurucu üye ülkeleri Çin, Rusya, Kazakistan, Tacikistan, Özbekistan ve Kırgızistan'dır (Şanghay Altılısı); diğer seçeneklerde yer alan Japonya, Ukrayna, Singapur, Malezya, Beyaz Rusya veya Moğolistan kurucu Asya üyeleri arasında bulunmamaktadır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

28.

Ege Fiziki Haritası

Yer kabuğu hareketleri sırasında, esnekliğini yitirmiş sert yapıdaki tortul tabakalar yan basınçlara uğradıklarında kırılmaya uğrar ve kırık dağları oluşur. Kırılma sonucu tabakaların dikey yönde yer değiştirmesiyle oluşan yükseltilere horst, alçalan kısımlara da graben denir. Batı Anadolu'da da yer kabuğu bu şekilde kırılmaya uğramış; fay hatları boyunca bloklar hâlinde yükselen kısımlar, dağları (horst) oluşturmuştur. Çöken alanlarda ise graben ovaları oluşmuştur. Çöküntü alanlarına Gediz, Büyük ve Küçük Menderes ovaları; yüksekte kalan kütlelere ise Bozdağlar ile Yunt ve Aydın dağları örnek verilebilir.

Buna göre, yer şekli özellikleri göz önünde alındığında; haritada işaretlenen I numaralı doğrultu boyunca yükselti farkının en fazla olduğu söylenebilir. Çünkü bu doğrultu boyunca (Kıyı Ege) Türkiye'nin en önemli horst – graben sistemleri yer alır. Yani hem alçak hem de yüksek yerler bulunduğundan bu hat üzerinde yükselti farkı fazla çıkacaktır.

Bunun dışında haritada işaretlenen

II numaralı yerde; Kocaeli platosu

III numaralı yerde; Cihanbeyli ve Obruk platoları

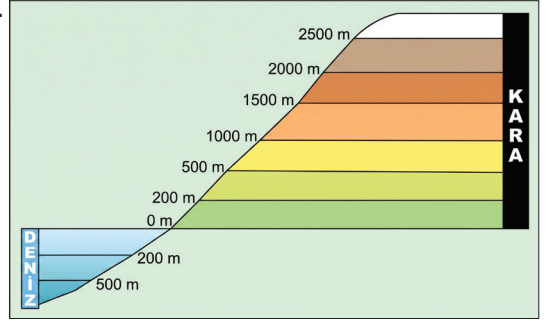
IV numaralı yerde; Şanlıurfa platosu

V numaralı yerde; Erzurum – Kars platosu bulunur.

Platolar ise geniş düzlüklerdir. Yani plato arazisi boyunca yükselti fazla değişmediğinden, I numara dışındaki doğrultularda yükselti farkı daha az olacaktır.

Cevap: A

29.

Renklendirme yönteminde renkler ve temsil ettiği yükselti-derinlik basamakları

Renklendirme yöntemi ile hazırlanan haritalarda (fiziki haritalar vb.) yeryüzü şekillerine ait yükselti basamakları renklerle gösterilir. Yükseltisi deniz seviyesine yakın yerler yeşil, yükseltinin arttığı yerler sarı, turuncu, kahverengi ve bu renklerin tonları ile gösterilir. Bu yöntemle hazırlanan haritalarda renkler, ova ve plato gibi yerleri değil sadece yükseltiyi gösterir. Soru cümlesinde dikkat edilirse; verilen yerlerin tamamı da ovadır. Ancak farklı renklerde gösterilmektedirler. Buna göre, bir Türkiye fiziki haritası incelendiğinde Çukurova'nın yeşil, Konya Ovası'nın sarı, Erzurum Ovası'nın kahverengi ile gösterilmesi; bu ovaların yükseltilerinin farklılığıyla ilgilidir. Ayrıca bu tür haritalarda buzullar ve kalıcı karlar beyaz, deniz ve göl gibi su kaynakları ise mavi renkle gösterilir. Mavi renk koyulaştıkça derinlik artar.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

30.

Türkiye karstik arazi haritası

Yer altı suları, yüzey suları ile birlikte doğada bulunan kalker (kireç taşı), kaya tuzu, jips (alçı taşı), tebeşir, dolomit vb. kayaları eriterek çeşitli şekiller oluşturur. Bu yolla oluşan şekillere karstik şekil, bu şekillerin yoğun olduğu arazilere ise karst topoğrafyası denir.

Türkiye’de karst topoğrafyasına ait şekillerin en yaygın görüldüğü yerler Orta ve Batı Toroslardır

Özellikle Teke Yarımadası, Antalya çevresi (haritada işaretlenen II numaralı yer), Göller Bölgesi ve Taşeli Platosu’nda çeşitli karstik şekillere ait en güzel örnekler bulunmaktadır. Bunun yanında ülkemizin diğer bölgelerinde de karstik şekillere rastlanır. Sivas (haritada işaretlenen III numaralı yer), Çankırı ve Kayseri çevrelerinde jips üzerinde oluşmuştur.

Buna göre, kalker ve jipse bağlı karstlaşmanın tipik örnekleri II ve III numaralı yerlerde daha yaygın olarak görülür.

Cevap: C

31. Don olayı, hava sıcaklığının 0°C ve altına düşmesi sonucu yeryüzündeki suyun, su buharının veya bitki dokularındaki sıvıların donmasıdır. Tarımsal faaliyetlere çok büyük zararı olan bu durum üzerinde, yükselti, karasallık – denizellik ve nem oranı gibi faktörler etkilidir.

Türkiye’nin etrafındaki denizlerin etkisiyle kıyılarda denizel iklim, iç kesimlerde ise karasal iklim özellikleri yaşanır. Türkiye’de sıcaklık; genel olarak güneyden kuzeye (enlem), kıyılardan iç kesimlere (karasallık) ve batıdan doğuya (yükselti) doğru gidildikçe azalmaktadır. Nemin fazla olduğu kıyı kesimlerde günlük ve yıllık sıcaklık farkı az, nemin az olduğu iç kesimlerde ise bu fark fazladır.

Buna göre, sıcaklığın düşmesiyle gerçekleşen don olayının haritada işaretlenen III numaralı (Kastamonu) ve V numaralı (Sivas) yörelerinde daha erken görülmesi beklenir. Çünkü bu yöreler diğerlerine göre daha yüksek ve daha karasaldır. I numaralı yöre (Çanakkale) II numaralı yöre (Antalya) denizeldir. IV numaralı yer de (Konya Ovası) yer şekilleri sade ve düzdür.

Cevap: E

32. Türkiye’de nem ve yağışın dağılışı üzerinde; dağların kıyıya uzanış doğrultusu, yükselti, denize olan uzaklık, çevresindeki basınç merkezlerinin etkisi gibi faktörlerin etkisiyle güney-kuzey ve doğu-batı yönünde belirgin değişimler yaşanır. Aynı zamanda Türkiye’nin yer şekilleri yağış miktarının çok kısa mesafeler içerisinde de farklılaşmasına neden olur. Türkiye’de nem oranı, kıyı bölgelerde fazlayken iç kesimlere gidildikçe azalır. Nem oranının en fazla olduğu yer Karadeniz kıyıları, en az olduğu yer ise Anadolu’nun güneydoğusudur. Buna bağlı olarak yağışlar genellikle kıyı bölgelerde fazla, iç kesimlerde ise azdır. Rize, Trabzon, Zonguldak, Muğla ve Antalya yağışın en fazla olduğu; Anadolu’nun iç kesimleri özellikle Tuz Gölü’nün güneyi (Karapınar / Konya), Çoruh Vadisi, Iğdır, Elazığ, Malatya, Şanlıurfa, Mardin ve Gaziantep ise yağışın en az olduğu yerlerdir. Ancak bitki örtüsü nem ve yağışın dağılışının nedeni değil; daha çok sonucudur.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

33. Türkiye’de yağışların mevsimlere dağılışında bölgeler arasında büyük farklılıklar görülür. Karadeniz kıyı kesiminde yağış rejimi kısmen düzenliken diğer bölgelerde düzensizdir. Karadeniz kıyı kesiminde yer alan Trabzon’da da yağışın mevsimlere göre dağılışı Ankara ve Mersin’e göre daha düzenli olup sonbaharda artış gösterir. Anadolu’nun iç (Ankara) ve doğu kesimlerinin büyük bölümünde ilkbahar yağışları fazladır. Akdeniz (Mersin), Marmara Denizi, Anadolu’nun batı kıyıları ve güneydoğusunda kış yağışları daha fazladır. Anadolu’nun kuzeydoğusunda ise en fazla yağış yaz başlarında düşer.

Cevap: C

34. Asit karakterli topraklar, pH değerinin 7’nin altına düşmesiyle oluşur. Bu durum; fazla yağışların topraktaki kalsiyum ve magnezyum gibi bazik elementleri yıkayıp alt katmanlara taşınması sonucunda meydana gelir. Bu yüzden asidik topraklar, genellikle yüksek yağış alan, ormanlık ve humusça zengin bölgelerde görülür. Bu bölgelerde organik madde fazlalığı ve yıkanma etkisi, bazik elementlerin toprağın alt katmanlarına taşınmasına ve pH’nın düşmesine neden olur. Türkiye’de Karadeniz Bölgesi başta olmak üzere bazı Marmara ve Doğu Anadolu bölgelerinde asidik toprak yapısına rastlanır. Özellikle Rize, Artvin, Trabzon çevresindeki toprakların pH değeri 4.5-5.5 arasında değişebilir. Bu nedenle çay tarımı gibi bazı ürünler sadece bu illerde yapılabilmektedir. Soruda geçen " Kuzey Anadolu Dağları'nın kuzeye bakan kesimlerinde " ifadesinde kastedilen yerler de bu illerdir.

Cevap: C

35. Soruda verilen grafikte Türkiye’de 1927-2010 yılları arasındaki nüfus miktarının ve nüfus artış hızının değişimi gösterilmiştir. Buna göre seçenekleri tek tek değerlendirecek olursak

- A) Nüfus artış hızının en yüksek olduğu dönem 1945-1950 yılları arasındır; Yalnızca bu ifade doğrudur. Çünkü bu dönemde nüfus artış hızı grafiğinin hızlı bir şekilde yükseldiği görülmektedir. Bu duruma söz konusu dönemde uygulanan nüfus artış hızını artırmaya yönelik politikalar ve yaşanan gelişmeler neden olmuştur.
- B) Nüfus artış hızı her dönem aynı olmuştur; yanlış bir açıklamadır. Çünkü grafik her dönem aynı değil, inişli çıkışlı bir uzanış göstermektedir.
- C) Nüfus artış hızının en düşük olduğu dönem 1990-1997 yılları arasındır; yanlış bir açıklamadır. Çünkü nüfus artış hızının en düşük olduğu dönem 1945 yılıdır.
- D) Nüfus miktarının en fazla olduğu dönem 1927-1935 yılları arasındır; yanlış bir açıklamadır. Çünkü nüfus miktarının en fazla olduğu dönem grafikteki en son yıl olan 2010’dur.
- E) 1950’den sonra nüfus artış hızı sürekli olarak düşmüştür; yanlış bir açıklamadır. Çünkü nüfus artış hızı inişli çıkışlı bir uzanış göstermektedir.

Cevap: A

36. Türkiye’de önemli kara, deniz, demir ve hava yollarına yakın yerleşim alanları nüfusun sıklaştığı yerler arasındadır. Seçenekler arasında Afyonkarahisar’ın gelişmesinde işlek yolların kesiştiği noktada bulunması etkili olmuştur.

Türkiye’de bazı yerleşim alanlarında sanayi faaliyetleri sonucu nüfusun arttığı görülür. Seçenekler arasında İzmit bu duruma örnek verilebilir.

Türkiye’de sanayi, turizm, ulaşım ve tarım gibi ekonomik faaliyetlerin geliştiği yerlerde ticaret de kayda değer gelişim gösterir. Dolayısıyla ticari faaliyetlerin yoğunlaştığı yerleşim alanlarında nüfusun artış eğiliminde olduğunu söylemek mümkündür. Seçenekler arasında bu duruma en uygun olarak örnek verilebilecek yer Mersin’dir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

37. Türkiye'de iç göçlerin sanayileşme sürecinin başlamasıyla özellikle 1950 yılından sonra artış gösterdiği görülür. Özellikle kara yolu ulaşımının gelişmesiyle insanların göç etmesi kolaylaşmıştır. Bu durum, kırsal yerleşmelerden şehirlere yoğun bir göç yaşanmasına neden olmuştur. Bu göç dalgasına bakıldığında kırsal alandan göç edenlerin çoğunluğunu genç bireylerin oluşturduğu görülmektedir. Özellikle sezonluk göçler erkek bireylerden oluşmaktadır. Buna göre "Göç alan ve göç veren illerde, nüfusun cinsiyet oranı değişir." ifadesi doğrudur.

Ülkemizde ekonomi başta olmak üzere çeşitli nedenlere bağlı olarak meydana gelen göçler, genellikle sanayi faaliyetlerinin yoğunlaştığı şehirlere doğru gerçekleşir. Ayrıca şehirlerin insanlara yönelik eğitim, sağlık, sosyal, kültürel vb. ihtiyaçlara cevap verebilecek kapasitede olması yaşanan bu göç yoğunluğunda önemli bir etkidir. Kırsal kesimlerde hızlı nüfus artışına karşılık mevcut kaynakların yetersiz kalması insanları başka alanlara göç etmeye zorlamaktadır. Buna göre, "Göçler büyük şehirlerle yönelmiştir. Göç eden nüfusun ekonomik düzeyi genel olarak düşüktür. Göçlerde şehirlerin çekiciliği yanında kırsal alanların iticiliği de etkilidir." ifadeleri doğru olur.

Ancak, "Göçlerin çoğunluğu beyin göçü şeklindedir." ifadesi yanlış bir açıklamadır. Beyin göçü, iyi eğitim almış, nitelikli ve yetenekli insanların başka ülkelere göç etmesidir. Ayrıca bu göç türü dış göçlere dahil edilir.

Cevap: E

38. Turunçgillerin Türkiye'deki başlıca yetiştirilme alanları Akdeniz ve Ege kıyılarıdır. Don olaylarından olumsuz yönde etkilenen bu ürünün en çok yetiştirildiği yerler Adana, Hatay, Mersin ve Antalya'dır. Mikroklima özelliğinden dolayı Karadeniz kıyılarının bazı kesimlerinde de turunçgil yetiştirilebilmektedir. Sorudaki haritada, turunçgil üretiminin yapıldığı bütün bu alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Turunçgil (narenciye) tarımı; portakal, mandalina, limon ve greycitrus gibi meyvelerin yetiştirilmesini kapsar. Bu tarım kolu, kış ılıkliği isteyen subtropical iklim şartlarına ihtiyaç duyar. Çünkü turunçgil ağaçları don olaylarından çok çabuk etkilenir. 0 derecenin altındaki uzun süreli soğuklar ağaca ve meyveye zarar verir. Bu yüzden turunçgil üretiminin kıyı bölgelerinde yoğunlaşmasının temel nedeni, turunçgillerin yetişme döneminde bu bölgelerde don olayının yaşanmamasıdır.

Cevap: E

39. Türkiye'deki genel arazi varlığı içinde kullanım türlerine bakıldığında, işlenen tarım arazileri yaklaşık %36'lık oranla en geniş alana sahiptir. Tarım arazilerini sırasıyla yaklaşık %30 ile orman ve fundalık alanlar, ve %27-28 ile çayır-mera arazileri izler.

Aslında orman ve çayır – mera arazilerinin tarım alanına dönüştürülmesine bağlı olarak bu oranların tarım arazilerinin lehine her geçen yıl değiştiği de söylenebilir. Türkiye'nin 78 milyon hektar olan yüzölçümünün yaklaşık olarak üçte birini teşkil eden 24 milyon hektar alan ekilebilir tarım arazisi olup, bunun da ekonomik olarak sulanabilir miktarı 8,5 milyon hektar olarak belirlenmiştir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

40. Türkiye'deki hayvancılık faaliyetleriyle ilgili olarak
- A) Bozkırlarda küçükbaş hayvancılık yaygındır; doğru bir ifadedir. Çünkü, özellikle iç kesimlerde etkili olan yarı kurak iklim koşulları ile bozkır bitki örtüsünün varlığı, koyun yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapılmasına imkân sağlamaktadır.
- B) Küçükbaş hayvan türleri içerisinde en fazla koyun tercih edilmektedir, doğru bir ifadedir. Çünkü, Türkiye'de doğal ortam koşulları ve sosyoekonomik nedenlere bağlı olarak en fazla beslenen küçükbaş hayvan türü koyun olmuştur.
- C) Mera hayvancılığında et ve süt verimi ahır hayvancılığına göre daha düşüktür, doğru bir ifadedir. Çünkü, bu yöntemde üretim doğa koşullarına bağlıdır. Hayvanlar, meralarda beslenir. Yağışlı yıllarda ot verimine bağlı olarak hayvansal ürünlerin üretimi artarken az yağışlı yıllarda üretim azalmaktadır.
- D) Ege kıyılarında insanların geçiminde hayvancılık tarımdan önemlidir, yanlış bir ifadedir. Çünkü, Ege kıyılarında ılıman iklim şartları ve toprak verimliliği insanları hayvancılık yerine daha çok tarıma yönlendirmiştir.
- E) Ahır hayvancılığında modern yöntem ve tekniklerden yararlanılmaktadır, doğru bir ifadedir. Çünkü, bu hayvancılıkta yüksek verim elde edilen hayvan cinsleri ahırlarda beslenir. Ayrıca verimi artıracak yem türleri kullanılır. Hayvan sağlığına dikkat edilir. Bu nedenle modern hayvancılıkta verim yüksektir. Modern ahırlarda gerçekleştirilen bu etkinliğe besi hayvancılığı da denir.

Cevap: D

41. Türkiye'deki turizm türleri içerisinde en yaygın olan deniz turizmidir. Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili oluşu, deniz sezonunun uzun sürmesi, denize girmeye elverişli koy ve körfezlerin çokluğu özellikle Ege ve Akdeniz'de kıyı turizmini geliştirmiştir. Bu nedenle her yıl yaz döneminde Ege ve Akdeniz sahilleri, milyonlarca yerli ve yabancı turist akınına uğramaktadır.

Antalya, İzmir, Balıkesir ve Muğla kıyı turizminin geliştiği önemli merkezlerdir. Antalya (Kaş, Alanya, Side, Kemer, Finike), Muğla (Fethiye, Bodrum ve Marmaris), Aydın (Didim ve Kuşadası), İzmir (Çeşme, Foça ve Dikili) ile Balıkesir (Ayvalık, Burhaniye ve Erdek) deniz turizminin gelişmiş olduğu yerlerin başlıcalarıdır. Bu yerlerin uzun sahil şeridi, koy ve körfezleri, geniş kumsalları, deniz suyu sıcaklığının uygunluğu ve güneşli gün sayısının fazla olduğu iklim koşulları deniz turizmine olanak sağlamaktadır. Ancak seçenekler arasında Rize'de bu koşullar bulunmadığından deniz turizmi gelişmemiştir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

42. Türkiye'nin 2023 turizm eylem planlaması içerisinde oluşturulması planlanan "Turizm Gelişim Koridoru" uygulaması ile belli bir güzergâhın doğal ve kültürel dokusunun yenilenerek belirli temalara dayalı turizm amacıyla geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu amaçla 7 tematik turizm gelişim koridoru belirlenmiştir. Bu koridorlar, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki turizm potansiyelini belirli temalar etrafında birleştirmeyi ve geliştirmeyi hedeflemiştir.

Bu koridorlar ise;

- Zeytin Koridoru: Genel hatları ile Marmara Denizi'nin güney kıyılarındaki yerleşmeleri içine alır. Bu koridor, Gemlik, Mudanya, Gönen, Bandırma, Erdek ve Ezine hattını kapsar.
- Kış Koridoru: Doğu Anadolu'da kış turizmini tarihi, kültürel ve şehir turizmi ile birlikte geliştirmek amacıyla Erzurum, Erzincan, Kars ve Ardahan illerini içine alır.
- İpekyolu Koridoru: Sapanca, Geyve, Taraklı, Göynük, Mudurnu, Nallıhan, Beypazarı, Gündül ve Ayaş yerleşmelerini takip eden tarihi İpekyolu güzergâhının bir kısmını kapsar.
- İnanç Turizmi Koridoru: Tarsus'tan başlayarak Hatay, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin'i kapsayan hattır.
- Yayla Koridoru: Samsun'dan başlayıp Doğu Karadeniz sahili boyunca Hopa'ya kadar uzanan kıyı gerisindeki dağlık alanlarda bulunan yayla bölgesidir.
- Batı Karadeniz Kıyı Koridoru: Batı Karadeniz'in kıyı şeridindeki kıyı, kültür ve doğa turizmi potansiyelini geliştirmeyi hedefler.
- Fırat-Dicle Koridoru: Güneydoğu Anadolu bölgesindeki nehir, tarih ve kültür potansiyelini bütünleştirmeyi hedefler.

Soruda verilen haritada ise I numaralı taralı alan Güney Marmara, II numaralı taralı alan Erzurum – Kars bölümlerini kapsamaktadır. Buna göre, I numaralı taralı alan Zeytin Koridoru, II numaralı taralı alan Kış Koridoru kapsamında yer almaktadırlar.

Cevap: D

43. Soru cümlesi Türkiye'nin toplam enerji tüketimi içinde en büyük paya sahip olan yalnızca enerji kaynağı türünü değil; yerli enerji kaynağı türünü sormaktadır. Yani ülkemizde çıkarılan enerji kaynağı istenmektedir. Aslında Türkiye'de en çok tüketilen enerji kaynakları petrol ve doğalgazdır. Ancak bunların yerli üretimleri tüketimlerini karşılamaktan çok uzaktır.

Türkiye linyit yatakları bakımından zengin bir ülkedir. Bu nedenle ülkemizdeki linyit tüketimi, ülke içerisindeki üretimden karşılanabilmektedir. Ancak linyit taş kömürüne göre daha düşük kalorili bir madendir. Türkiye'de linyit çıkarılan önemli yerler; Elbistan (Kahramanmaraş), Soma (Manisa), Tunçbilek, Seyitömer, Tavşanlı (Kütahya), Çan (Çanakkale), Yatağan (Muğla), Çeltek (Amasya), Nallıhan, Çayırhan (Ankara), Dodurga (Çorum) ve Aşkale (Erzurum) şeklinde sıralanabilir. Türkiye'de üretilen linyitin yarısından fazlası termik santrallerde, geriye kalan kısmı ise konutların ısıtılmasında ve sanayide kullanılmaktadır. Soma (Manisa), Seyitömer ve Tunçbilek (Kütahya), Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy (Muğla), Afşin-Elbistan (Kahramanmaraş), Çayırhan (Ankara) ve Orhaneli (Bursa) linyitle çalışan önemli termik santraller arasında yer almaktadır.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

44.

Türkiye demir yolları haritası

Ulaşım sistemleri ve yol güzergâhı seçiminde bazı faktörler belirleyici etkiye sahiptir. Yükselti, engebe durumu, dağların uzanış doğrultusu ve eğim bu faktörlerin en önemlisi olarak değerlendirilebilir. Demir yolları inşa edilirken sarp ve eğimli arazilerde güzergâhın düz bir hâle getirilmesi için yer yer köprüler ve tüneller yapılmakta ya da bazı yerler doldurularak ulaşım sağlanmaktadır. Elbette bu çalışmalar, yapım maliyetlerini artıran işler olduğu için demir yollarının gelişimini olumsuz olarak etkilemektedir.

Haritada işaretlenen;

I numaralı taralı alan, Aydın

II numaralı taralı alan, Kastamonu

III numaralı taralı alan, Yozgat

IV numaralı taralı alan, Adana

V numaralı taralı alan, Hakkari çevrelerini kapsamaktadır.

Bunlardan Aydın, Yozgat ve Adana'da demir yolu ulaşımı mevcut iken Kastamonu ve Hakkari'de demir yolu ulaşımı bulunmaz. Bu iki yörede demir yolu ulaşımının gelişmemesinde yer şekillerinin etkisi fazladır.

Cevap: D

45. Türkiye'de yeni iş alanlarının ortaya çıkması sonucunda

I. Nüfus hareketleri

II. Ticaret hacminin genişlemesi

durumlarında artış görülecektir.

Çünkü yeni iş alanları istihdamı artıracığından çevreden önemli ölçüde iş gücü göçü alacaktır. Duyulan ihtiyaca bağlı olarak insanların bu alanlara doğru göç etmesi nüfus hareketlerinin artacağı anlamına gelir. Yeni iş alanlarının ortaya çıkması ile birlikte aynı zamanda ham maddeye duyulan ihtiyaç ve üretim artacak, ürünlerin çevreye pazarlanması gerekecek, bu da ticaret hacminin genişlemesi anlamına gelecektir.

Ancak Türkiye'de yeni iş alanlarının ortaya çıkması sonucunda " Nüfus artış hızının yükselmesi " ifadesi beklenen bir durum değildir. Çünkü bu durum ekonominin gelişmesi ve kalkınma hızının artması anlamına gelmektedir. Bu gelişmeyle birlikte kadının eğitim seviyesinin, iş hayatındaki payının ve evlenme yaşının yükselmesi; doğurganlık oranının düşmesi sonuçları ortaya çıkacaktır. Böylece nüfus artış hızının yükselmesi değil tam tersine düşmesi beklenir. Ayrıca Türkiye'de soruda geçen duruma bağlı olarak son 20 yıldır nüfus artış hızının düştüğü görülmektedir.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

